

at skog Nytt

Per og datteren Thyra.

Per motiveres av ivrige unger

– Begge ungene vil overta og det gir meg en stor motivasjon som skogeier. Jeg vil slippe ungene til så fort de vil, sier Per Wraa.

Både datteren Thyra og sønnen Leon ønsker å bo på gården i Kviteseid. Med en ivrig neste generasjon i huset, er det full aktivitet i Pers skog. Den aktiviteten utfører han bare rundt en prosent av med egne krefter. De andre 99 prosentene setter han bort til AT Skog. Han var en av de første skogeierne som bestilte serviceavtalen BEDRESKOG for å ivareta en aktiv og god skogforvaltning.

– Etter fire år med denne avtalen er jeg veldig fornøyd og fordelene for meg

er betydelige, sier Per, som er skogfagutdannet. Han synes likevel det er nyttig med gode skogfaglige råd fra skogbrukslederen i AT Skog. Avtalen innebærer etterbetaling i forhold til best pris i året det hogges og rabatt på mange tjenester.

– Jeg har opplevd god oppfølging i alle år, men setter pris på ekstra hjelp gjennom BEDRESKOG.

I to omganger etter at han overtok gården, har Per Wraa kjøpt mer skog.

Han har nå 37000 mål, der rundt 11000 er produktiv skog.

Investerer i skog

– Mange er interessert i å kjøpe eiendom med skog. Jeg tror populariteten skyldes frihetsfølelsen og muligheten til å ha mer luft rundt seg. Kanskje også noen ser på skog som en investering. I jobben min ser jeg at alt fra småbarnsfamilier til pensjonister byr på de sjeldne skogeiendommene som selges, sier Per, som er skog- og utmarksrådgiver i Tokke kommune.

Skogeier uten interesse

– Jeg er veldig optimistisk til tre som nødvendig og framtidig råvare, men jeg erfarer at mange skogeiere ikke bryr seg nok om skogen sin. Dette skyldes for lite kunnskap eller fastlåste myter. Skogeiere som hevder at tømmerprisene er så dårlige at de ikke har råd til å hogge, er en seiglivet konspirasjonsteori. Misnøye som det ropes høyt om, skaper bare passive skogeiere. Det er synd når vi har skogfondsordningen og så mye hogstmoden skog som har stor verdi. Jeg skjønner at mye handler om kroner og øre, men hele verdikjeden går

” – Penger du ikke regner med, er de artigste.

konkurs om skogeiere slutter å hogge for å få opp tømmerprisen, sier Per Wraa.

Selv er han oppatt av å formidle positivitet og muligheter til dagens skogeiere og neste generasjon. Med gode resultater i AT Skog de siste årene, har han også fått solid etterbetaling på tømmer han har solgt til AT Skog.

– Penger du ikke regner med, er de artigste, konkluderer han.

– Jeg bruker en del ekstra penger på eiendommen og bygningene siden jeg vet at jeg har noen etter meg som er interessert, sier Per, som vet at sjansen for at etterkommerne vil bygge og bo videre på Wraa gård er stor når alt er godt ivaretatt.

Les hele saken på atskog.no

Almir har nese for godt tre

– Kjenn på lukta, oppfordrer Almir Muftic (45), som kan snuse seg fram til treverkets kvalitet.

Han har fagbrev i trelast og er driftsleder på saga til Telemarkbruket i Bø. Han følger prosessen fra stokken lastes inn i anlegget for barking, til den er delt opp for en best mulig kvalitet og verdi.

– Du får god nese etter mange år på sagbruk. Jeg kunne ingenting da jeg begynte på Telemarksbruket i 2003. Da begynte jeg med grovsortering av stokker ved inntaket. Jeg fikk stor interesse for hvordan vi behandler en tømmerstokk og hvordan vi tar vare på produktet, så jeg tok fagbrev, forklarer Almir. 70 meter i minuttet

– Å jobbe med tre er skikkelig bra. Du kjenner på ordentlig furulukt. Jeg tror ikke jeg ville trives like godt med annen råvare, sier Almir. På det kjøppestet ser han 70 meter tømmerstokk i minuttet bli skjært opp av fire sagblad. Prosessen styres av trente blikk fra operatørene, fotoceller og automatiserte maskiner. Telemarksbruket sager tømmer året rundt og skjærer det de har kapasitet til, nemlig 1500 tømmerstokker hver dag. Sammen med 35 kol-

legaer sørger Almir for at tømmerstokkene bakes, scannes, skjæres og tørkes. Deretter går trelasten videre til kunder, som bearbeider treverket til konstruksjonsvirke, lister, kledning og panel.

Flyktet fra Bosnia

– Vi skjærer tømmeret etter 14 ulike tømmerklasser med utgangspunkt i diameter på stokken. Alt av ferdig tre-

Fakta

Telemarksbruket

SAGBRUK: Skjærer standard dimensjoner og kvaliteter, pluss en stor andel trelast med nær 100 % kjerneved og kvistfrie dimensjoner
EIERSKAP: Telemarksbruket ble etter 1. januar i år heleid av AT Skog
PRODUKSJON: 75 000 kubikk som tilsvarer 450 000 tømmerstokker/1250 flisbiler/950 lastebiler med trelast

last skal inn i tørkekammer. Ettersom hva kundene trenger, skal treverket ha en fuktighet på 10 til 18 prosent, forklarer Almir. Han bor på småbruk med samboer og fire døtre. I 1992 ble guttedrømmen hans ødelagt. Han bodde i et fredelig Bosnia med familien og var aktiv håndballspiller. Han ville satse på en idrettskarriere, men krigen torpederte planene og familien flyktet. 16 år gammel, etter noen måneder i Oslo, kom Almir til Bø.

– De første seks månedene kunne eg ikke et ord norsk, sier Almir, som snakker en fin blanding av bokmål og nynorsk. Han har for lengst slått rot i Bø, der han liker å jakte og fiske på fritiden.

– Kjenn på denne flisa, sier han med en håndfull flis i nevene.

– Det er lukten av vatnet tømmer som har ligget litt, konkluderer fagmannen. Noen bruker nesen til å snuse på rødvin. Andre har nese for tre.

Se [atskog.no](https://www.atskog.no) for hele artikkelen med flere bilder.

Sjekk klimakalkulatoren

Med skogbrukets klimakalkulator kan du som skogeier finne ut hvilken innsats skogen din gjør i kampen for et bedre klima. Ved å fylle inn riktige data fra din skogbruksplan, gir kalkulatoren også en tilstandsrapport og råd om hva som skal til for at den aktuelle skogen kan bli enda mer effektiv CO₂-fanger. Søk etter [klima.skogkurs.no](https://www.klima.skogkurs.no)

Flatehogst eller plukkhogst?

Ida Aarø er rådgiver i Norges Skogeierforbund. Vi gjengir utdrag av kronikken, som i sommer ble publisert i flere medier. Du finner hele kronikken på [skog.no](https://www.skog.no)

– Flatehogst omtales stadig i negative ordelag i media. I et lekket utkast til EUs nye skogstrategi foreslås det å forby denne hogstformen i Europa. Det tas heller til orde for lukkede hogstformer, også kalt plukkhogst, hvor man kun tar ut et begrenset antall trær hver gang. Plukkhogst er mindre brukt i det nordiske skogbruket. Hvorfor hogger vi på denne måten?

Positiv utvikling i skogen

For hundre år siden var skogen glissen og uthogd som følge av intensivt skogbruk uten å få opp igjen nye trær. Den gang brukte man nettopp plukkhogst, som går ut på at man hogger trær over en viss diameter og lar resten stå. Som en del av gjenreisningen av Norge etter krigen, ble det satt i gang omfattende skogplanting og man gikk over til å behandle skogområder som enheter, bestand, i stedet for å plukke ett og ett tre. Omleggingen av skogbruket er mye av forklaringen på at vi

nå har tre ganger så mye skog i Norge som det vi hadde for 100 år siden.

Økt risiko for vindfall

Skal en skog være egnet for plukkhogst, bør den ha trær av ulik størrelse og alder og være stormsterk. Kun 15 prosent av skogarealet i Norge egner seg for plukkhogst. Man kan selvfølgelig prøve å tilpasse resten av skogen til slik skjøtsel etter en flatehogst, men det er langt fra uproblematisk. For at trærne som vokser opp igjen ikke skal bli tatt av kraftige vindkast, trenger de et større rotsystem, noe som gjør at det er plass til langt færre trær. Konsekvensen blir at man må senke skogproduksjonen betraktelig i mange tiår fremover.

Lavere CO₂ - binding og mindre tømmer

I en plukkhogd skog vokser de unge trærne saktere, fordi de voksne trærne rundt tar mye av lyset og næringen i bakken. Det plantes heller ikke i slik skog, da man baserer seg på at trærne

som står igjen skal frø seg selv. Takket være omleggingen av skogbruket, binder den norske skogen i dag CO₂ tilsvarende omtrent halvparten av klimagassutslippene våre. En overgang til mer plukkhogst vil gi langt lavere CO₂ - binding og redusere tilgangen på tømmer som kunne erstattet fossile produkter og klimabelastende materialer. Plukkhogst er dermed ikke mer klimavennlig enn flatehogst. Staten har systematisk målt tilstanden i den norske skogen siden 1919. Resultatene fra Landsskogtakseringen viser at vi har fått flere gamle trær, døde trær og mer løvskog etter at vi la om skogbruket. Noe som skaper gode leveområder for sjeldne arter. Å innføre mer plukkhogst vil verken gi flere døde trær eller mer løvskog, snarere tvert imot.

Kompensere for tapene?

En bærekraftig skogforvaltning innebærer at vi klarer å balansere hensynene til økonomi, klima, miljø og friluftsliv. En generell omlegging fra flatehogst til plukkhogst vil ikke føre til dette. Av hensyn til friluftslivet og enkelte arter er det likevel et mål å bruke lukkede hogstformer noe mer enn vi gjør i dag. Det vil imidlertid medføre risiko for vindfelling, manglende foryngelse og råteangrep. Skal vi øke bruken av plukkhogst, er vi derfor trolig avhengig av at det etableres en ordning som kompenserer tapene og risikoen skogeieren tar ved å endre hogstform.

Medlemsnytt fra AT Studio

Se sendingene våre med mye nyttig info på vår YouTube kanal. I oktober publiserer vi nytt fra tømmer- og trelastmarkedet. I tillegg til markeds- og logistikksejef Hans Erik Røras faste rapport, vil daglig leder i vårt datterselskap Hasås, Yngvar Hasås, gjøre opp status for trelastmarkedet, oppsummere en hektisk sesong og hva ser han når han skuer framover? Bærekrafts- og næringspolitisk sjef Simon Thorsdal forteller om skogbrukets bærekraftsbidrag. Husk at du også kan lese oppdatert info om tømmermarkedet nasjonalt og globalt på [atskog.no](https://www.atskog.no)

Nytt siden sist...

Elisabeth Kras og kommunikasjonsrådgiver i AT Skog, Torbjørgh Loftholm.

– Jeg er interessert i å høre om helseeffektene av tre, sa Elisabeth Kras da hun blant Arendalsukas drøyt 1000 arrangement valgte seminaret til Tenk Tre. Hun er prosjektleder i EHN, som er en pådriver til digitalisering i helsesektoren. Tre har en rekke gode egenskaper som påvirker oss mennesker på mange måter. Tenk Tre

presenterte «En tirsdag i livet» for publikum, der fire foredragsholdere forteller om sine valg av trebruk og hvordan dette virker positivt inn på konsentrasjon, stress, luftkvalitet og støy. Opptak av seminaret ser du på YouTube kanalen til Tenk Tre. Tenk Tre er et bransjeinitiativ som hele den norske skog- og trenæringen står bak.

3 % forrentning av andelskapitalen

Årsmøtet i AT Skog har vedtatt 3 % forrentning av andelskapitalen. Forrentningen er nylig godskrevet medlemmenes kundekonto i AT Skog. For noen blir ikke rentebeløpet utbetalt, men går til økning av andelskapitalen

for de av medlemmene som ikke har innbetalt andelskapital fullt ut. Rentene kan også gå til motregning dersom skogeier skylder AT Skog penger. En særskilt melding om forrentningen kan du se i Min side.

På barkbilletokt med fly

Per Kristoffersen fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og Simon Thorsdal fra AT Skog (bilde) har vært på vingene med skogbrannflyet for å overvåke bille- og tørkeskadd skog i nedre Telemark. Hovedinntrykket er at det er tørken om i stor grad har forårsaket at enkelttrær og grupper av grantrær har tørket og dødd. Få observasjoner av gulnende trær tyder på at det ikke er biller som i første omgang har ført til skade, men unntaket er områder øst i Skien og i

Porsgrunn. Der er skadebildet vesentlig mer markant enn lenger vest og nord i området. Ungskog over hele området synes å være i god vekst og mindre preget av tørke eller utsatt for synlige billeangrep. Avhengig av temperatur utover høsten kan det forekomme sverming av biller, som kan angripe ny skog. Skadebildet på skogen kan derfor endre seg i løpet av kort tid og kan sees som misfarging av baret og i kronene fra avstand. Bilder fra fly kan gi nærmere grunnlag for skadevurdering av skogen.

I tillegg til visuell observasjon fra fly, har NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) i samarbeid med Statsforvalteren, AT Skog og Fritzøe Skoger utviklet en nær sanntid overvåkning av bille- og tørkeskader på gran. En satellitt skal hjelpe med å holde oversikt og i gjennomsnitt levere data hver 2,5 dag.

Rabatt på planteutstyr

Mange spør AT Skog om hvor de kan få kjøpt planteutstyr. Norlog har et godt utvalg og tilbyr medlemmer i AT Skog 10 prosent på planteutstyr. Bruk rabattkoden ATKOG21 og du får rabatt på følgende artikler:

- Pottiputki planterør (valgfri størrelse)
- Silvitec bæresystem for barrot- og pluggplanter
- Pottiputki sele med plantekurdver
- Planterett med utbyttbar 30mm hullpipe
- Planterett fast hullpipe 40mm
- Terracut markberedningsfres
- Argrow hånddoserer
- Argrow granulat
- Timbermen venebukse allround (valgfri farge)
- Timbermen vernebukse light (valgfri farge)
- Timbermen vernebukse varsel
- Timbermen skogsjakke allround
- Timbermen skogsjakke varsel
- Meind Airstream Rock
- Timbermen regnbukse (valgfri farge)
- Timbermen regnjakke (valgfri farge)

Kontakt oss

Ring vårt servicekontor på
35 58 82 00

Åpningstid: **Mandag til fredag fra 9.00 til 15.00**

Tast 1 for Privat tømme-

rinnmelding (tjenesten er bemannet man, ons. og tors)

■ Er eiendommen i Rogaland eller Vestland – **tast 1**

■ Er eiendommen i Agder eller Telemark – **tast 2**

Tast 2 for økonomi

Tast 3 for medlemskap

Tast 4 for transport

■ Er eiendommen i Rogaland eller Vestland – **tast 1**

■ Er eiendommen i Agder eller Telemark – **tast 2**